

Kommunalpolitiskt program för Vänsterpartiet Kristianstad 2026-2030

Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti. Vi är en del av arbetarrörelsen och kvinnorörelsen; internationellt och i Sverige. Partiets politik och verksamhet bestäms av vårt mål: att förverkliga ett samhälle grundat på demokrati, jämlikhet och solidaritet; ett samhälle befriat från klass-, köns- och etniskt förtryck; ett rättvist och ekologiskt hållbart samhälle där vi gemensamt bygger vår egen framtid i frihet och samverkan.

Vänsterpartiet slår vakt om den gemensamma offentliga sektorn. I vår kommun vill vi driva en vänsterpolitik som bidrar till att minska klassklyftorna och som skapar en mer rättvis fördelning. Förskola/skola, vård och omsorg ska bedrivas inom en offentlig förvaltning som är öppen för demokratisk insyn och kontroll.

Vänsterpartiet vill ha ett solidariskt skatte- och välfärdssystem. Vi grundar oss på det starka folkliga stöd som finns för att betala skatt för en bra hälso- och sjukvård, förskola, skola och äldreomsorg. Där alla bidrar efter förmåga och där alla nyttjar efter behov.

Demokrati

Demokratin måste ständigt försvaras men även bevakas och utvecklas. Demokrati är inget som utövas vart fjärde år genom en valsedel utan varje dag genom diskussioner och aktiviteter i byalag, idrottsföreningar och kvinnorörelser. Demokrati är mer än debatter mellan folkvalda politiker i kommun- och rådhus. Det är också folks rättigheter att få säga emot genom demonstrationer, civil olydnad och olika typer av manifestationer. Demokrati är inte alltid enkelt, den innehåller olika perspektiv, olika viljor och kommer oundvikligen att skava när den fungerar väl. De krafter som vill begränsa demokratins räckvidd till förmån för marknadslösningar eller expertvälde tjänar på det växande politikerföraktet, som i förlängningen blir till förakt för politiken och det demokratiska samtalet. Den vanmakt människor känner inför anonyma ekonomiska makthavare, men också inför partierna, den kommunala förvaltningen, myndigheter och fackföreningar måste tas på allvar och bemötas på ett seriöst sätt.

Det finns också en motsatt utveckling, där allt fler människor väljer att engagera sig i tillfälliga aktionsgrupper, enfrågerörelser och liknande. En förutsättning för demokratins utvecklande och vitalisering är de många ideella föreningar som finns i kommunen där människor organiserar sig kring de frågor som engagerar dem. För att ytterligare stärka dessa rörelser och bredda engagemanget bland ungdomar, invandrare och kvinnor bör kommunen erbjuda utbildningar i föreningskunskap antingen själv eller genom studieförbunden. I vår kommun ska vi tillsammans med andra föreningar och organisationer arbeta för att minska arbetslöshet, ökande klassklyftor och segregation vilka alla förstärker det politiska utanförskapet.

Verksamheten med medborgarkontor behöver utvecklas så att fler kommuninvånare får närmare till den kommunala verksamheten. Lämpligast förläggs medborgarkontor i närheten av de redan existerande bibliotek som finns i kommunens olika delar.

Vänsterpartiets roll är att visa vägen för den nära och lyssnande demokratin.

Vänsterpartiet verkar för:

- Att utveckla verksamheten med medborgarkontor så att den når fler kommundelar.
- Bra mötesplatser i kommunens alla delar.
- En aktiv stadsdelsdemokrati i centrala Kristianstad samt i tätorterna med omnejd.
- Utbildning i föreningsarbete i samarbete med folkbildningen.
- Närhet och tillgänglighet mellan medborgare, tjänstepersoner och politiker.

Rätt till jobb – rätt på jobbet

Vänsterpartiets politik är att skapa förutsättningar till full sysselsättning. Vår politik bygger på rätten till *heltids* tillsvidareanställningar, lika lön för likvärdiga arbeten och en bra arbetsmiljö. Vidare anser Vänsterpartiet att arbetslivet måste ta större hänsyn till människors familjeliv med heltid som självklar rättighet men möjliggöra deltidsanställning för den som så önskar. Vänsterpartiet vill att Kristianstad kommun

skall vara en attraktiv arbetsgivare som får medborgare att både vilja arbeta och bosätta sig i kommunen.

Vänsterpartiet vill på sikt införa sex timmars arbetsdag med oförändrad lön och vill genomföra ett pilotprojekt inom omsorgen för att kunna utvärdera ett sådant genomförande i större skala.

Vänsterpartiets mål är full sysselsättning. När alla människor har möjlighet att ha ett arbete fungerar samhället som bäst. Jobb skapas när innovationer och nytänkande omsätts i nya produkter och tjänster, inte genom att konkurrera med lägre löner och sämre villkor. Vår politik för små och medelstora företag samt kooperativ handlar om att skapa långsiktighet och trygghet för den enskilda företagaren och för anställda. Kommunalt handlar det i synnerhet om tydliga och transparenta processer för den som söker tillstånd av olika slag. Det är viktigt att hitta lösningar där egna företagare är lika bra försäkrade som anställda. Det finns inget egenvärde i att så många människor som möjligt ska vara företagare. Däremot finns det ett värde i full sysselsättning, nya innovationer och inte minst att människor får möjlighet att förverkliga sina idéer. Ett hållbart företagande handlar om långsiktiga spelregler, gott samarbete med yrkesprogram, social trygghet och förutsättningar för en ekologisk omställning av både jordbruk, industri och transporter.

Vänsterpartiet försvarar "den svenska modellen" med rätt till fria förhandlingar och kollektivavtal och goda arbetsvillkor för alla. Vår ståndpunkt är att anställda ska ges möjlighet att ta över hotad produktion och driva företag vidare genom löntagaräggande.

En särskild insats vi vill göra i kommunen är att säkra alla unga jobb och praktikplatser. Ingen diskriminering av något slag kan eller ska accepteras på våra kommunala arbetsplatser.

Vänsterpartiet verkar för:

- Att alla kommunala verksamheter och bolag förblir kommunala och inte privatiseras/säljs ut.
- Säkra tillräckligt med kommunala praktikplatser för människor utanför arbetsmarknaden samt för gymnasie- och vuxenutbildningar.

- Näringslivskontoret måste bli en bättre samarbetspartner med högre servicegrad för företag (med kollektivavtal) som vill etablera sig i vår kommun.
- Ärendegången hos mark- och exploateringsavdelningen måste bli snabbare och rättssäker.
- Att stimulera möjligheten att kunna åka kollektivt till kommunens större arbetsplatser för bättre arbetspendling till och från basorterna.

Feminism- Jämställdhet på riktigt

Vårt mål är ett jämlikt samhälle fritt från patriarkala strukturer. Vi är ett feministiskt parti som kämpar för jämställdhet på riktigt. Vi strävar efter att kvinnor ska kunna känna trygghet att röra sig i samhället och känna att de är trygga; såväl på arbetsplatsen, i skolan som i hemmet. Vi vill ha en kommun där kvinnor vill bo och arbeta. En kommun där jämställdhet lyfts tidigt och tillåts följa med genom skola, fritid och arbete, där feminism inte blir ett särintresse utan en grundläggande del av all verksamhet. Därför ställer vi en rad feministiska krav på samtliga områden inom politiken. Från rätten till arbete, rätten till heltid och sex timmars arbetsdag till trygg och långsiktig finansiering av kvinnojourer. Vi driver en kommunalpolitik där resurser fördelas så att klyftorna utjämnas mellan män och kvinnor. Vårt mål är ekonomisk jämlikhet mellan kvinnor och män i hela samhället.

Mäns våld mot kvinnor är ett stort hot mot säkerheten i vårt samhälle. Oftast sker det inom hemmets fyra väggar men det betyder inte att samhällets ansvar på något sätt minskar. Utsatta kvinnor ska ha någonstans att vända sig och få hjälp och skydd. Vi vill därför ha långsiktiga resurser till kvinnojouren och tjejjouren i kommunen. De behöver garanteras att kunna fortsätta bedriva sin verksamhet året runt och även fortsatt kunna ta emot barn då vi vet att barn är en mycket utsatt grupp. För att kunna få bukt med både mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld krävs det stora satsningar och förebyggande arbete, då i synnerhet genom att öka kunskapen hos personal inom skola, hälso-och sjukvård samt socialtjänsten. Även kommunens chefer på olika nivåer behöver stöd för att lyfta dessa frågor vid medarbetarsamtal och upprepade frånvaro.

Kristianstads kommun har antagit CEMR-deklarationen som är ett verktyg för kommuner, landsting och regioner att integrera jämställdhetsperspektivet i det politiska beslutsfattandet och i den praktiska verksamheten. Avsikten är att se till att diskrimineringslagstiftningen följs och att principer reglerade i internationella avtal omsätts i praktik på lokal och regional nivå. Vänsterpartiet ser det som angeläget att deklarationen börjar tas på allvar och inte längre enbart ses som ytterligare ett dokument att passivt fylla i.

Vänsterpartiet verkar för:

- Fördelning av resurser för att nå visionen om utjämnande skillnader mellan kvinnor och män.
- Ett fortsatt stöd till kvinnojouren och tjejjouren.
- Gratis mensskydd i skolan och på kommunala arbetsplatser.

Sexuellt likaberättigande

Alla människor ska ha samma rättigheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Alla ska ha rätt att älska vem de vill och vara den de är. För att förbättra alla personers livsvillkor krävs en bred kunskapshöjning. På en kommunal nivå innebär det att aktivt arbeta för ett bättre och mer inkluderande bemötande av transpersoner och personer med en icke-normativ sexuell läggning i samhällets alla delar.

Vi i Vänsterpartiet arbetar för att alla anställda ska få hjälp att utveckla ett normkritiskt tänkande. Personal inom exempelvis skola, hemtjänst och socialt arbete behöver alla ha kunskaper gällande hbtqi-personers liv och kultur för att på så sätt kunna ge alla samhälleligt stöd på lika villkor. Vi vill ställa hårdare krav inom både vård och i skola när det gäller bemötande och inkludering. Ungdomar måste få det stöd de behöver för att utveckla en trygg och stolt identitet oberoende av sexuell läggning. Skola och förskola måste tidigt ifrågasätta könsroller och sexuella stereotyper.

Eftersom samhället i nuläget är så tydligt heteronormativt är det inte en trygg plats för alla. Vi vill fortsätta erbjuda anpassade faciliteter som passar alla människor. Vänsterpartiet arbetar för att kommunala omklädningsrum och toaletter inte bara ska inrikta sig mot man eller kvinna utan även mot transpersoner och icke-binära personer.

Vänsterpartiet verkar för:

- Alla yrkesgrupper ska ha hbtqi-kompetens och kunskaper kring transpersoners verklighet och möjlighet att tidigt hjälpa barn utveckla en trygg könsidentitet.
- Att kommunen stödjer och bidrar till att hbtqi-information sprids.
- Att kommunen garanterar faciliteter som till exempel omklädningsrum och toaletter där fler könstillhörigheter än man och kvinna bereds plats.

Antirasism

Bara tillsammans kan vi skapa förändring till det bättre för många. Högern och den ekonomiska eliten har ett stort intresse av att splittra arbetarklassen för att kunna behålla makten. Som vi sett i stora delar av västvärlden så söker de ofta stöd av rasister och nationalister. Kristianstad är inget undantag. Vänsterpartiet menar att vi måste stå emot högerens destruktiva och splittrande politik som leder till att vi som inte äger stort kapital eller besitter ekonomisk makt polariseras i kampen för ett jämlikt och jämställt samhälle. Vänsterpartiet ser igenom högerpolitikens polarisering och bekämpar alla former av segregation, rasism och diskriminering. Vi arbetar för ett samhälle där människors olika ursprung, erfarenheter och språk ses som en tillgång och där alla behandlas jämlikt och får samma möjlighet att forma sina liv.

Rasism sorterar och underordnar människor och därför är rasism ett hinder för rättvisa och jämlikhet. I dagens Sverige har klassamhället både färg och kön. Det får konsekvenser för livets alla aspekter: var du kan hitta bostad, vilket arbete du kan få och till vilken lön, hur ditt hälsotillstånd är, hur trygg du kan känna dig i det offentliga rummet och hur länge du förväntas leva. Rasismen kommer i olika former och tar sig

olika uttryck. Den varierar beroende på kontext, över tid och rum och kombineras med andra maktordningar och diskrimineringsgrunder.

Otryggheten splittrar oss och ställer oss mot varandra. Så kan villkor, löner och trygghetssystem dumpas. Därför är facklig organisering så viktig. Det är bara tillsammans vi kan göra skillnad. Kampen mot rasism måste föras på flera nivåer: mot strukturell rasism och diskriminering, mot uttalat rasistiska grupper och partier, mot rasistiska tendenser i etablerade partiers politik, mot ökande klasskillnader och för en generell välfärdspolitik som omfattar alla, oavsett vem du är.

Vi arbetar för en kraftfull politik som minskar klyftorna och garanterar rätten till arbete, utbildning och bostad, samt skapa åtgärder för att stoppa diskriminering på grund av kön, klass, sexualitet, religiositet och etnicitet.

Vänsterpartiet verkar för:

- Att arbeta för integration och för ett solidariskt samhälle med mångfald där vi håller ihop.
- Motverka diskriminering i kommunens egna verksamheter och i kommunen som helhet.
- Nolltolerans mot rasism.

Utbildning

Sedan 2024 och den konsultgenomlysning av skolans organisering, ur flera aspekter, har Kristianstads kommuns skolorganisation präglats av oklarheter och otrygghet. Vi är dessutom redan i början av ett minskat barn- och elevantal vilket möjliggör högre personaltäthet. Hela skolorganisationen måste få skäligena möjligheter till en säker organisation för att kunna säkra likvärdigheten så att alla elever oberoende av klass, etnicitet, funktionsnedsättning eller kön får möjlighet att tillägna sig kunskaper.

Förskolans pedagogiska miljö och det systematiska arbetet är avgörande för huruvida vi lyckas att bryta de traditionella könsrollerna och föreställningarna om vad som är manligt respektive kvinnligt beteende samt sträva efter att utveckla öppenhet, respekt, solidaritet, jämställdhet och ansvar. Tillgången och rätten till en

bra och flexibel barnomsorg har länge varit, och är fortfarande, en viktig feministisk fråga. Alltför arbetar på obekväm arbetstid. Därmed ökar också behovet av tillgång till barnomsorg på kvällar, nätter och helger, en verksamhet som behöver utvecklas.

Det nästintill fria skolvalet, även mellan kommunala grundskolor, bidrar till en flyttkarusell där rykten styr skolvalet. De som inte har möjlighet att välja är ofta de med lägre inkomster. Därför vill Vänsterpartiet skapa en tydligare transparens kring kraven för våra så kallade profilklasser och tydligare information vad som gäller när/om du väljer en grundskola som inte ingår i det från början beslutade upptagningsområdet. Vänsterpartiet vill se till att kommunens alla skolor är bra skolor där barn och elever möts över klass- och etnicitetsgränserna.

Vänsterpartiet vill att förskolan, skolan och fritids ska ha tillräckliga resurser för att möta barns olika behov. De elever som behöver mest stöd ska få det från första början. Barnkonventionen och i synnerhet dess krav på barns bästa och barns rätt till sin åsikt måste respekteras. Vi vill minska lärarnas administrativa arbete så de kan ägna sig åt undervisning samt för- och efterarbete för att kvalitetssäkra undervisningen.

Skolbarnsomsorgen och skolan ska tillsammans utgöra en helhet som bidrar till barnens allsidiga utveckling och lärande. Vi ser en ständig utökning av antalet barn i förskolegrupper, skolklasser och fritidshemsgrupper. För att kunna bedriva en meningsfull och pedagogisk verksamhet måste gruppernas storlek minskas och mer resurser skjutas till. En samlad skoldag innebär att elever på lågstadiet har en fast och gemensam sluttid varje dag, vilket inkluderar ordinarie lektioner samt extra schemalagd tid i form av raster, måltider och aktiviteter för att skapa en mer förutsägbar och stabil skoldag för barn och föräldrar. Detta ger utrymme för bland annat ökad lästräning i samverkan med bibliotek och andra kulturverksamheter.

Vänsterpartiet vill värna om de fyra kommunala gymnasieskolorna och dess olika välfungerande skolkulturer. Det finns idag ett brett programutbud som vi vill bibehålla med en hög kvalitet. En ny gymnasieutredning behövs skyndsamt för att säkerställa dessa skolkulturer samt ta hänsyn till den demografiska utvecklingen.

Rätt till vuxenutbildning ska vara lika självklar som rätten till arbete. Satsningen på den kommunala vuxenutbildningen är viktig, liksom möjligheten till att få hjälp av studie- och yrkesvägledare. Vuxenutbildningen och SFI ska vara så breda och tillgängliga som möjligt, där du som student har rätt att välja mellan studier på plats eller digitalt.

Vänsterpartiet verkar för:

- Rätt till 30 timmar i förskolan och fritids för barn till arbetslösa och föräldralediga.
- Att barngrupperna/antalet elever per klass utformas på ett sådant sätt att alla elevers behov tillgodoses.
- Utökning av pedagogiska resurser och socialt stöd så att alla elevers behov tillgodoses.
- Ett aktivt arbete för att minska lärarnas administrativa arbete.
- Utökade och mer flexibla öppettider i barnomsorgen.
- Att det ska finnas tillräckliga resurser och kompetens för att motverka stereotypa könsroller, rasism och homofobi i skola och förskola.
- Att en ny gymnasieutredning görs innan beslut fattas om Österängsgymnasiets fortlevnad och att hänsyn till demografins utveckling tas med i utredningen då den påverkar samtliga kommunens fyra gymnasieskolor.
- Att utöka och göra vuxenutbildningen lättillgänglig och flexibel samt satsning på validering och förbättrad SFI undervisning i kommunal regi.
- Att Kristianstads kommun som huvudman alltid förordar ett NEJ till nyetablering av friskolor och förskolor.

Miljöpolitik

Jordens begränsade resurser ska skyddas mot miljöförstöring och fördelas så att den räcker till för att ge alla människor ett värdigt liv; utan fattigdom, svält och ohälsa. För Kristianstad kommun innebär det ett ansvar att driva kommunen så miljövänligt som möjligt och att inte beslut fattas som leder till ännu mer föroreningar och utsläpp. Vi

skall sluta lägga kommunala skattepengar på direkt miljöfarlig verksamhet, bland de verksamheter som kommunen inte skall stödja märks i synnerhet flygplatsen. Det finns idag inga hållbara argument för inrikesflyg i Sverige söder om Stockholm. Det finns inte heller några hållbara argument för att kommunen skall bekosta en flygplats för privatjet och deras parkeringsbehov. Önskar försvaret eller annan statlig myndighet ha kvar verksamheten får de driva den i egen regi, utan kommunal finansiering.

Kommunen behöver öka andelen närproducerat, krav- och rättvisemärkt mat i de kommunala verksamheterna. Utgångspunkten måste vara att värna om och öka den biologiska mångfalden. I vårt miljöperspektiv ligger också att ge den produktiva åker- och betesmarken status av en livsviktig resurs som måste förvaltas långsiktigt. För att främja biologisk mångfald och värna om jordbruksmarken ska kommunen bland annat motverka att mer mark tas i anspråk för att bygga motorvägar och köpcentra.

Kommunen behöver i så hög utsträckning som möjligt förtäta befintlig bebyggelse, men utan att det sker på bekostnad av tätorternas grönområden. Kristianstad är en av de tätorter i landet som har störst brist på trädäckning vilket bara kan lösas genom att parkeringar, asfalt och tomma gräsytor får ge vika för trädplantering och stadsodling. En stad med fler träd och utbredd stadsodling innebär både bättre folkhälsa och en viss självförsörjning. Vi måste fortsätta ta tillvara, utveckla och stödja Kristianstads biosfärområde samt övriga kommunala naturområden. Dessa naturområden behöver både tillgängliggöras med leder även för barnvagnar och rullstolar såväl som möjlighet att komma dit med cykel eller kollektivtrafik.

Massbilismen måste stå tillbaka till förmån för en infrastruktur som prioriterar gång, cykel och kollektivtrafik. För att detta skall bli en realitet krävs dubbelspår till Hässleholm, bussprioritering i stadstrafiken samt en cykelinfrastruktur med låsbara laddstationer för både pendlare och turister.

Vänsterpartiet verkar för:

- Inga kommunala pengar till Kristianstad Österlen Airport.

- Att energieffektivitet och installering av solceller prioriteras vid all nyproduktion av kommunala fastigheter.
- Gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras istället för massbilism.
- Laddstationer för cykelbatterier i kommunens offentliga rum.
- Bussprioritering och separata bussfiler i stadstrafiken.
- En ökad mängd ekologisk och närproducerad kost i all kommunal verksamhet.
- Ökad andel träd, buskar och perenner i tätorterna, med satsning på inhemska växter och dubblerad trädäckning.
- Satsning på stadsodling genom att omvandla en del av de större gräsytor i tätorterna till koloniområden med låga avgifter.

Landsbygd

Vänsterpartiet arbetar för att hela kommunen ska leva. Vi vill skapa förutsättningar för att alla ska ha både rätten och möjligheten att bo där man själv önskar inom Kristianstad kommun utan avkall på offentlig service. Viktigt för en positiv utveckling av landsbygden är en aktiv och långsiktig politik som ger landsbygden samma möjligheter som centralorten. Satsningar på kollektivtrafik, utlokaliseringar av kommunala verksamheter samt ökade möjligheter för service och näringslivsverksamheter är bara en del av de satsningar som krävs för en levande landsbygd.

Vänsterpartiet vill ge lokala organisationer möjligheter att kunna ta över lokaler och ge kommunala bidrag vid renoveringar. Genom att verka för möjligheten att kunna arbeta, handla och ta del av de nödvändiga samhällsfunktioner som behövs i dagens samhälle, kan man inte bara öka möjligheterna att bo utanför innerstaden utan även minska miljöbelastningen genom att minimera behovet av bilpendling till och från Kristianstad. Vi vill se över möjligheterna att även utanför tätorten skapa ytterligare hyresrätter samt utreda hur de ödehus som finns och som bara står och förfaller kan användas. Samhället går mot att bli kontantlöst, en utveckling på både gott och ont. Vänsterpartiet vill verka för att betalningar ska kunna ske med både med kontanter och andra betalningsmedel.

Idag transporteras vår mat allt längre och längre från producent till konsument. Att maten inom kommunal verksamhet ska vara närproducerad är en självklarhet inom Vänsterpartiet. Genom att inte bara satsa på närproducerad mat utan genom att även stödja lokala lantbrukare, med bland annat omställningen från drift baserad på fossila bränslen till miljövänliga drivmedel, då stödjer vi inte bara den enskilda lantbrukaren utan verkar även för minskad miljöbelastning. Genom att jämna ut klyftorna mellan landsbygd och stad, verkar Vänsterpartiet för hela kommunen och stödjer därmed aktivt möjligheten att alla kristianstadsbor ska ha möjlighet att bo där de vill.

Vänsterpartiet verkar för:

- En utlokalisering av kommunala verksamheter till landsbygd.
- Utökad närvaro av offentlig service som vård, tandvård, förskola, apotek, post- och bankservice.
- Att jämna ut klyftorna mellan stad och landsbygd
- Att underlätta för näringsidkare utanför innerstaden genom ett förenklat regelverk för små verksamheter.
- Utökade möjligheter till vård och barnomsorg i kransorterna.
- Utöka konsumtionen av närproducerat vilket ger både nya arbetstillfällen och är miljövänligt.

Kollektivtrafik

För varje år ökar behovet av att ta sig från en ort till en annan. Allt fler lämnar bilen hemma och åker buss eller tåg. Det är positivt eftersom det inte bara skyddar miljön och minskar stress utan också innebär färre trafikolyckor. Men kollektivtrafiken måste byggas ut för att ännu fler ska kunna välja

kollektivtrafik. I Kristianstad kommun handlar det i synnerhet om att bygga ut trafiken till kommunens mindre orter.

En fungerande kollektivtrafik är också en feministisk fråga, eftersom det är flest kvinnor som nyttjar den. Många i typiskt kvinnodominerade yrken, till exempel sjukhuspersonal, har också arbetstider som inte sammanfaller med kollektivtrafikens nuvarande tidtabeller. För att ännu fler ska utnyttja den måste kollektivtrafiken underlätta pendling till arbete, finnas nära när man vill resa och göra resan trygg samt sänka resekostnaderna.

Man kan idag se en trend inom kollektivtrafiken där busslinjer på landsbygden en efter en glesas ut på grund av för få resenärer. Detta leder på sikt till att invånare inom kommunen tvingas att flytta in till Kristianstad för att kunna arbeta, studera eller delta i umgänge. Vi inom Vänsterpartiet vill vända denna trend genom att kollektivtrafiken erbjuder lösningar där man anpassar utbudet för resenärerna och inte resenärerna efter utbudet. Samtliga partier pratar sig varma för att fler skall åka kollektivt, samtidigt så beslutar man om kraftiga biljettprishöjningar som är långt över de merkostnader som biltrafiken fått. Vi i Vänsterpartiet har hela tiden arbetat för att fler skall kunna åka kollektivt.

Vänsterpartiet verkar för:

- Att kollektivtrafikens utformning i större utsträckning tar hänsyn till kvinnors, äldres, de med funktionsvariation och ungas resande.
- Att upplysningen och växtligheten kring busshållplatserna gör de resande mindre utsatta.
- Att busslinjer inrättas som passar till arbetsliv, idrott och kultur.
- En tätare och mer anpassad kollektivtrafik i landsbygden.
- Att beställnings- och anslutningstrafik upprättas till de delar av kommunen som idag inte nås av buss eller tåg.

- Att Kristianstads kommun inför fria resor för barn (7-12 år), ungdom (13-19), studenter och för seniorer (från 70 år).

Bostadspolitik

Bostadspolitiken är en central del av välfärden och har stor betydelse för en hållbar ekonomisk och social utveckling samt för situationen på arbetsmarknaden. Kommunen ansvarar för planering och utveckling av bostadsområden. För att hushålla med den mark som finns tillgänglig och verka för ett blandat boende behöver kommunen sätta stopp för stora villamattor och satsa på ett mer yteffektivt boende med en fungerande kollektivtrafik.

En bra bostad till en rimlig kostnad borde vara en självklarhet för alla. Så är det inte idag. Bostaden är en social rättighet och bostadspolitiken skall skapa förutsättningar för alla att leva i goda bostäder till rimliga kostnader. Det är tydligt att när de privata värdarna och byggbolagen får bestämma byggs det främst för de som har mycket pengar. För att lösa bostadsbristen och råda bot på hemlösheten måste istället allmännyttan byggas ut och hyresgästernas inflytande över sitt boende utökas. En progressiv bostadspolitik får dock inte börja och sluta med allmännyttan, krav måste även ställas på kommunens privata värdar och olika bostadsrättsföreningar.

Genom ABK, vårt kommunala bostadsbolag, har vi möjlighet att förverkliga en social bostadspolitik där alla har rätt till en bostad. Vi vill att ABK ska verka för låga hyror och nybyggnation med rimliga hyresnivåer. Kommunens olika majoriteter har vid ett antal tillfällen fört över ABK:s medel till kommunens egen budget vilket är något vi ser som en dubbelbeskattning av hyresgästerna och därför är starkt kritiska emot. Vi menar att ABK istället borde få i uppdrag att använda dessa medel för att bredda sitt utbud av lägenheter både gällande storlekar och i vilka orter det byggs hyresrätter. I dagens Kristianstad finns det relativt gott om medelstora lägenheter men brist på både ettor och lägenheter med fem rum eller mer. Samtidigt saknas det ett rimligt utbud av hyresrätter i många av kommunens mindre orter. ABK borde även ges ett särskilt ansvar att hålla ett antal jourlägenheter för den som behöver få ett nytt boende omedelbart.

Vänsterpartiet verkar för:

- Att ABK fortsätter agera offensivt för att öka bostadsbyggandet och hålla nere hyrorna.
- Både större och mindre hyresrätter i kommunens alla delar.
- Att öka hyresgästernas inflytande gällande sitt boende.
- Undersöka intresset för kommunala kollektivhus.
- Fortsatt nej till marknadshyror och utförsäljning av lägenheter.
- Att kommunen skaffar ett antal lägenheter som kan erbjudas hemlösa, flyktingar och våldsutsatta kvinnor och barn som behöver ett boende omedelbart.

Omsorg och stöd för äldre och personer med funktionsnedsättningar

Vänsterpartiet tycker det är en grundläggande rättighet att du på ålderns höst, när hälsan sviktar eller om du har en medfödd funktionsnedsättning, ska få det stöd du behöver för att kunna bo kvar hemma så länge som möjligt, kunna utvecklas och leva som andra och träna upp dina förmågor eller få återhämtning och rehabilitering efter en sjukhusvistelse.

Vi ska värna om omvårdnadspersonalens arbetsmiljö och värdesätta deras arbetsinsatser. En omsorg för människor skall ges av människor. Därför vill Vänsterpartiet inte att tekniska lösningar ska ersätta mänsklig värme och kontakt för dig som behöver stöd.

Idag är hemtjänsten genomsyrad av minutstyrning och hög personalomsättning. Därtill möter personalen alltför ofta rasistiska och sexistiska attityder. En förutsättning för en bra vård och för en bra arbetsmiljö är att det finns tillräckligt med personal. Vänsterpartiet verkar därför för att styra resurserna till ökad personalbemanning i vård- och omsorgssektorn. Vänsterpartiet höjer hellre skatten för högavlönade än drar ner på välfärden.

När hälsan sviker och den åldersrelaterade ohälsan sätter in är det viktigt att samhällets insatser fungerar så att den enskilde skall ha möjlighet att leva ett så rikt

och aktivt liv som möjligt. Grundprincipen måste vara att insatserna skall ges så att den enskilde har möjlighet att bo kvar i sin bostad så länge man själv önskar. När detta inte längre är möjligt skall det finnas bra fungerande särskilda boenden med hög standard i alla kommundelar. Att flytta till boende får aldrig innebära att du får mindre stöd än när du hade hemtjänst i din bostad. Vänsterpartiet vill att du som bor på boende eller har hemtjänst ges möjlighet att bibehålla dina sociala kontakter och att kunna ta del av kultur och fritidslivet i kommunen.

Vänsterpartiet är positiva till att de boenden som är självstyrande enheter har gett personalen närmast de äldre ett ökat inflytande över sitt arbete. Vänsterpartiet vill därför undersöka möjligheten att införa självstyrande enheter även inom hemtjänsten och inom LSS-verksamheten.

För att bibehålla sin vitalitet behöver man både fysisk och psykisk stimulans. På detta område utför frivillig- organisationer, framför allt pensionärsorganisationer, ett mycket viktigt arbete. Stödet till pensionärsorganisationernas arbete och deras möjlighet till delaktighet och inflytande är därför en viktig del i den förebyggande verksamheten. Vänsterpartiet i Kristianstad är inte emot digitaliserad närvaro om brukaren själv vill få denna teknik installerad.

Än idag utförs en stor del av vårdarbetet av närstående, oftast kvinnor, och utan någon ersättning från kommunen. Detta dubbla oavlönade arbete är fortfarande ett jämställdhetsproblem som måste lösas. Genom satsningar på en solidariskt finansierad och utbyggd omsorg kan detta bli möjligt samt genom att vi vill skapa utökade möjligheter att arbeta uppsökande.

Eftersom äldre kvinnor och personer med funktionsnedsättning är särskilt utsatta grupper då det kommer till våld i nära relation så vill Vänsterpartiet öka personalens kunskaper om att våga fråga om våld och hur de kan hjälpa äldre kvinnor och personer med funktionsnedsättning att få stöd och hjälp.

Alla medborgare som träffar omsorgens personal har rätt att få stöd på ett språk de förstår och att bli bemötta med respekt för sitt livsval och sin bakgrund. Det är viktigt att personer med ett annat modersmål än svenska har möjlighet att få hjälp på ett språk de förstår så att omsorgen blir begriplig såväl språkligt som kulturellt.

Hemtjänst och särskilda boenden drivs bäst av demokratiskt styrda offentliga förvaltningar utan inblandning av någon typ av vinstintresse. Att se människor med omfattande vårdbehov som kunder på en marknad där olika bolag skall konkurrera om marknadsandelar är för oss en ovärdig människosyn.

Vänsterpartiet känner en oro för att den psykiska ohälsan är så pass utbredd hos ungdomar och unga vuxna i Kristianstad och inte tenderar att minska. Omsorgens verksamheter för personer med psykiska sjukdomar och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är ofta en räddning tillbaka till livet för en skör ungdom som kommer ut i vuxenlivet utan redskap att hantera egen bostad och möta de krav som ställs i samhället. Vänsterpartiet vill därför slå vakt om att omsorgens socialpsykiatri som innefattas av boendestöd, socialpsykiatriboenden och fritidsverksamhet får de resurser som behövs för att möta behoven och för att kunna arbeta förebyggande och i samverkan med andra samhällsaktörer.

Vänsterpartiet vill värna omsorgens förebyggande och uppsökande arbete och det är viktigt att vi behåller och utvecklar våra mötesplatser som finns runt om i kommunen. Initiativ finns idag kring att mötesplatserna även ska vända sig till yngre under pensionsåldern och Vänsterpartiet ser gärna att de blir naturliga knutpunkter i kommunen för möten mellan människor över generationsgränser.

Vänsterpartiet verkar för:

- Att försöksverksamheten kring brukarinflytande i den kommunala hemtjänsten ska utvecklas.
- Att vård och omsorg ska drivas i offentlig regi som är fri från vinstintressen.
- Satsningar på personal, såväl i ökat antal som på bra utbildning och arbetsmiljö. Utreda möjligheter för självstyrande enheter inom hemtjänsten.
- Fortlöpande handledning till personal inom hela omsorgsverksamheten.
- Att öka de äldres trygghet genom att vårdinsatserna i hemmet ska utföras av så få olika personer som möjligt.
- Att personalen inom omsorgen skall få utbildning om våld i nära relation och mäns våld mot kvinnor.
- Mer resurser till omsorgens förebyggande och uppsökande arbete. Utveckla mötesplatsernas verksamheter.

Tillgänglighet och självbestämmande

Alla människor är lika värda och skall ha samma rättigheter och möjligheter. För människor med funktionsnedsättningar är möjligheterna ofta begränsade. För att alla skall få möjlighet att delta på lika villkor i samhällslivet måste det ske en radikal förändring. De som är experter på vad funktionsnedsättning innebär är de funktionsnedsatta själva. I all planering och ombyggnad måste kommunen inhämta och ta hänsyn till de olika intresseorganisationernas synpunkter. Den kommunala debatten och beslutsfattandet måste också ske under sådana former att alla kommunens invånare kan följa med och delta utifrån sina egna förutsättningar.

Vänsterpartiet verkar för:

- Att intresseorganisationerna får insyn vid all planering och ombyggnad i kommunen.
- Kompetensutbildning kring funktionsnedsättning för kommunal personal.
- Att färdtjänsten återförs i kommunal regi och fås att fungera som avsett.
- Fler medborgare med funktionsnedsättningar som får rätt till anställning.

Social välfärd, förebyggande och arbetsfrämjande politik

Vänsterpartiet vill att ungdomar i Kristianstad skall få det förebyggande stöd som behövs så tidigt som möjligt för att förhindra och minska riskerna för att hamna i kriminalitet och drogmissbruk. Vänsterpartiet vill att de förvaltningar som är berörda i enskilda ärenden arbetar övergripande om det behövs och i samverkan med sjukvården och polisen.

Vänsterpartiet menar att positiva och förebyggande insatser tidigare i barn och ungdomars liv ger bättre effekt. Vi måste blicka många år framåt innan resultaten kan mätas. Allt fler barn och unga har idag en ökad psykisk ohälsa. Det kan vara gruppträck, mobbning, skolstress, utanförskap och en låg självbild. För att de ska få det bättre måste samhället erbjuda positiva fritidsverksamheter där barn och unga kan möta bra vuxna förebilder och få möjlighet att skapa en meningsfull fritid

tillsammans. Vi förutsätter förebyggande satsningar i kommunens alla delar, en könsneutral ekonomisk satsning med tillgänglighet för de unga med funktionsnedsättning.

Många ungdomar börjar vuxenlivet i arbetslöshet. Vänsterpartiet menar att kommunen har ett ansvar i att ge ungdomar jämlika förutsättningar i att få in en fot tidigt i arbetslivet och minska risken för utanförskap. Därför vill vi öka antalet feriejobb till ungdomar från 16 år samt göra feriejobben lättare att söka och få genom jobbpupsökande åtgärder i skolan så når vi även de ungdomar som inte har digitala förutsättningar att hitta jobb eller som har föräldrar som kan stötta i ett jobbsökande. Vi ser gärna också en breddning bland de feriejobb som erbjuds till kulturella, vårdande och pedagogiska områden. Vänsterpartiet vill också se över de olika kommunala bolagens möjligheter i att ta ett ansvar för att ta emot feriearbetare på lov och helger. I våra kommunala bolag skulle det även gå att tillföra resurser för att införa ett mentorskap för ungdomar mellan 16-17 år så att de genom att lotsas av goda vuxna förebilder förbereds för arbetslivets förutsättningar och villkor. I förlängningen bör även lärlingsplatser kunna erbjudas.

Vänsterpartiet verkar för:

- Mer resurser till Fältgruppen för långsiktiga förebyggande aktiviteter inom årskurserna 6-9.
- Resurser till Fritidsgårdsforum så att de kan öppna upp på helger och kvällar i de delar av kommunen där det finns fritidsgårdar och möteslokaler.
- Att skapa icke kommersiella mötesplatser för gymnasieungdomar och unga vuxna.
- Att genom ett samarbete mellan kommun, näringsliv och föreningsliv skapa fler vuxna positiva förebilder för våra barn och ungdomar.
- Att föräldrar till de barn och ungdomar som behöver stöd inte ska behöva bli bollade mellan förvaltningar i ett kritiskt skede i deras barns liv.
- Att förebygga ungdomsarbetslöshet.

Skyddsnät och socialpolitik

Alla människor har rätt till ett finmaskigt skyddsnät som fångar upp oss när sjukdom eller arbetslöshet gör att vi faller. Ett jämlikt samhälle utan människor som lever i utsatthet är bra för alla. Ekonomisk utsatthet har ökat när det har skurits ner i välfärden så att a-kassa och socialförsäkringar inte alltid fungerar.

Arbetslösa ska i första hand ha ersättning från arbetslöshetskassa vid förlorad arbetsinkomst och inte vara beroende av försörjningsstöd eller socialbidrag. Människor som till sin försörjning är beroende av samhällets stöd ska ha rätt till ett värdigt liv och möjlighet att råda över sin ekonomi.

Vi vill ge socialtjänsten ekonomiskt utrymme så att man kan anställa och behålla kvalificerade socialsekreterare. Ett nödvändigt komplement är en arbetslöshetsförsäkring som omfattar alla och som är möjlig att leva på. En sådan skulle medföra ett minskat behov av försörjningsstöd.

Personer som utsätts för våld i nära relation kan idag få hjälp av kommunens socialtjänst. Detta arbete ska utvecklas ytterligare och kommunen behöver utöka sina resurser till såväl de som arbetar med att hjälpa och stötta våldsutsatta personer praktiskt, som till kommunens Kriscentrum för att de ska kunna fortsätta göra ett bra arbete. Vänsterpartiet vill utöka möjligheterna för att snabbt ordna skydd och tak över huvudet när kvinnan behöver komma bort från våldsutövaren.

Vänsterpartiet vill också ge mer resurser till det viktiga förebyggande arbete som ges idag för att få våldsutövare att bryta destruktiva våldsamma mönster. Bara så kan vi förebygga att våldsutövande beteenden går i arv till nästkommande generationer.

Vänsterpartiet verkar för:

- Att socialtjänstens missbruksvård ska utformas så att stödet fortgår till dess individen inte riskerar att återfalla i missbruk eller hemlöshet.
- Att socialtjänsten ska stödja och samarbeta med brukarorganisationer och självhjälpgrupper.
- Att ingen våldsutsatt kvinna ska lämnas ensam och att de ska få det stöd som behövs.
- Att öka resurserna till det våldsförebyggande arbetet.

- Att erbjuda ungdomar möjliga och lätt tillgängliga alternativ till en kriminell livsstil.
- Att stärka arbetet med avhopparverksamheten för gängkriminella.

Kultur och fritid

Vänsterpartiet menar att lönearbetet inte skall tillåtas suga upp all kraft och energi i människors liv, utan att det behöver blir en god del över för en meningsfull, läkande och utvecklande fritid. Ett steg på vägen är att göra det möjligt för alla människor att ta del av den kultur som bjuds och de tillfällen som finns att själva skapa den, genom ett aktivt föreningsliv och en bred folkbildning. Vill du meka med bilar eller motorcyklar ska du kunna göra det i en offentlig lokal för en rimlig kostnad. Vill du gå på bio eller lyssna på opera, teater och musikaler, ska du kunna göra det i gemensamt ägda kulturhus. Vill du njuta av naturen ska exempelvis anlagda stigar finnas, där också rullstolar och barnvagnar kommer fram. Vill du måla, skulptera, dreja eller inspireras av andra människors verk ska du ha tillgång till kulturhus. Dagens situation där lokaler för kultur kostar mer än lokaler för idrott är fullkomligt orimliga. I grunden ska möteslokaler, scener och replokaler finnas tillgängliga och vara avgiftsfria för dem som vill ägna sig åt kulturaktiviteter. Om du bara vill träffa dina kompisar för att umgås måste det finnas lokala fritidsgårdar som är öppna även kvällar och helger. Behovet av kultur och fritid bär vi med oss från första stund och det är avgörande för barns och ungdomars goda utveckling. Vänsterpartiet vill skapa en kulturskola i samarbete med förskola, skola, konsthallar, museer och bibliotek.

Möjligheten till en meningsfull fritid är idag klass-, köns- och etniskt segregerad. Kristianstad är en segregerad stad, med vissa rika välmående områden och vissa områden med stor arbetslöshet och sociala problem. Detta slår naturligtvis igenom vad gäller möjligheten till fritidsaktiviteter. Det är därför ytterst viktigt att de områden i Kristianstad med störst socioekonomisk segregation har fritidsgårdar som kan erbjuda de unga en meningsfull verksamhet, samt att de fritidsgårdar som finns verkligen går att använda och inte fastnar i eviga renoveringsbehov.

Vi vet också att förutsättningarna ser väldigt olika ut inom förenings- och kulturlivet. Damidrotten har avsevärt svårare att verka än klubbarna på herrsidan. Något som

inte minst syns gällande isyta där oviljan till en ny isbana gör att konståkning och allmänhetens åkning får stå tillbaka. Invandrarföreningar och nya föreningar har det svårare att få del av bidragssystemet än de väletablerade äldre föreningarna med stor andel etniska svenskar. Parasport sätts ofta på undantag trots att det finns program som talar om tillgänglighet för alla. Mängden anpassade platser i olika lokaler för kultur och musik varierar på ett orimligt sätt och måste i synnerhet lösas i kulturkvarteret. Kultur- och fritidssektorn har en mycket viktig funktion och uppgift i att omvandla segregation till integration och ett rikt liv åt alla.

Vänsterpartiet verkar för:

- Satsningar på- och ökade resurser till fritidsgårdar, mötesplatser och allaktivitetshus för fritid och kultur där alla generationer kan mötas.
- Stöd till alla kommunens studieförbund
- Att det fria kulturlivet ska få ökade resurser.
- Att en ny isyta byggs i kommunen
- Att kristianstadsbor i alla delar av kommunen ska ha tillgång till en god och allsidig biblioteksservice.
- En avgiftsfri kommunal musikskola.
- Att det kulturella utbudet ska spegla befolkningens klassmässiga, könsmässiga och etniska sammansättningar.
- Att tillgången till kultur ska säkerställas för personer med funktionsvariationer.